

Referat af møde den 30. april og 1. maj 2004

Gokendt på mødet d. 20. august 2004

DELTAGERE:

Fra Vildtforvaltningsrådet:

Per Ole Olesen, formand

Anders Lassen, De danske Landboforeninger

Kristian Raunkjær, Danmarks Jægerforbund (til og med indledningen til punkt 4)

Poul Henrik Harritz, Danmarks Naturfredningsforening

Peter Petersen, Dansk Familielandbrug

Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse i Danmark

Lars Møller Nielsen, Dansk Skovforening

Knud Flensted, Dansk Ornitologisk Forening

Jane Lund Henriksen, Friluftsrådet

Tommy Dybbro, Verdensnaturfonden

Carsten Krogh, Danmarks Fiskeriforening

Fra Skov- og Naturstyrelsen:

Anne-Marie Rasmussen

Lars Gudmand Pedersen

Ulrik Lorenzen

Jarl Krausing

Karsten Due Jensen (referent)

Fra Danmarks Miljøundersøgelser:

Henning Noer

DAGSORDEN

1. Godkendelse af dagsordenen
2. Godkendelse af referat af møde den 5. december 2003, Bilag 2004-01-02
3. Meddelelser: a. Formanden, b. Sekretariatet og c. Andre
4. Status for Forvaltningsplan for kronvildt. Til drøftelse
5. Behovet for yderligere krav til indretning af ræve-/krage-/husskadefælder. Til drøftelse; Bilag 2004-01-06
6. Mesurolofgiftning af fugle ved bejdsset såsæd. Til drøftelse; Bilag 2004-01-07 og 2004-01-08
7. Bændelorm i ræve. Til orientering; Bilag 2004-01-09
8. Forberedelse af besigtigelsen på Vennerslund, herunder referat fra mødet i Fødeveddirektoratet den 3. marts 2004. Til drøftelse; Bilag 2004-01-10
9. DMU Rapport: Reservatnetværk for trækkende vandfugle; Til orientering; Bilag 2004-01-11
10. Udeståender
11. Eventuelt

Udover ovennævnte bilag er til medlemmernes orientering udleveret kopi af aftalen mellem miljøministeren og DOF af 22. november 2003, Bilag 2004-01-12, Jægerforbundets Jagtetiske regler fra april 2004, Bilag 2004-01-13, samt WWW-henvisning til de grønnes organisationers

forslag til "Naturens Grundlov", pressemeddelelse af 1. september 2003, Bilag 2004-01-14.

Ad 1. Godkendelse af dagsorden

Per Ole Olesen bød velkommen til alle og særligt til Anne-Marie Rasmussen. Per Ole Olesen oplyste, at Anne-Marie Rasmussen er ny vicedirektør i Skov- og Naturstyrelsen og har afløst Jens Peter Simonsen i forhold til Vildtforvaltningsrådet. Per Ole Olesen glædede sig til det fremtidige samarbejde. Anne-Marie Rasmussen orienterede kort om sig selv og sit karriereløb i Miljøministeriet. Per Ole Olesen bød herefter velkommen til Knud Flensted fra DOF, som på dette mødet havde afløst Christian Hjorth. Per Ole Olesen gik herefter over til dagsordenen og spurgte Rådet, om den udsendte dagsorden kunne godkendes. Lars Møller Nielsen foreslog, at det blev muligt under punkt 4, Status for Forvaltningsplan for kronvildt, at træffe delbeslutninger, da det er vigtigt, at rådet kan komme videre med kronvildtforvaltningsplanen. Både Poul Henrik Harritz og Tommy Dybbro gav udtryk for betænkelighed ved at rådet træffer nye beslutninger, når der ikke foreligger en aftale om forsikringsordning. Poul Henrik Harritz savnede i så fald også egentlige bilag til punktet. Per Ole Olesen henviste herefter den videre drøftelse af emnet til under punkt 4, idet han bemærkede at punktet bevidst var uden bilag idet forvaltningsplanen alene var sat på dagsordenen for at få en mundtlig afrapportering om status for arbejdet med undersøgelserne om en forsikringsordning. Der havde været møde herom et par dage tidligere. Dagsordenen blev derefter godkendt.

Ad 2. Godkendelse af referat af møde 5. december 2003

Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

Ad 3. Meddelelser

Per Ole Olesen havde ingen meddelelser. Sekretariatet v/Anne-Marie Rasmussen redegjorde for status for lovforslag om ændring af naturbeskyttelsesloven og skovloven. Lovforslagene forventes vedtaget i Folketinget inden 1. juni 2004. Lars Gudmand Pedersen orienterede om SNS's forhandlinger med Fødevarerministeriet om EU-Rådsforordningen om bifangst ved fiskeri, som nu er vedtaget. Den indebærer bl.a., at anvendelsen af flydegarn i Østersøen, der indebærer risiko for bifangst af marsvin, udfases senest 2007. Rådsforordningen var dog overhalet af et midlertidigt laksefiskeriforbud i den danske del af Østersøen pga. for højt dioxinmængder i østersølaks. Handlingsplanen for marsvin vil nu blive optaget til nye drøftelser i arbejdsgruppen. Om SCANS II, marsvinovervågnings-projektet, som er en del af handlingsplanen, oplyste Lars Gudmand Pedersen, at SNS agtede at støtte projektet med 1 mio. kr. fra jagttegsmidlerne. Carsten Krogh oplyste, at forhandlingerne om bifangst af marsvin havde stået på i 12 år og advarede mod at tro, at der kommer flere marsvin i Østersøen ved et drivgarnsforbud. Carsten Krogh fandt det spændende om handlingsplanen får effekt.

Lars Gudmand Pedersen redegjorde for baggrunden for forvaltningsplanen for sæl, herunder, at arbejdet blev sat i bero pga. omfattende sældød i 2002, og at planen nu er pudset af og sendt til høring i sælgruppen. Det udsendte resume er resultatet af høringen. Der vil fortsat ikke blive tilladt jagt på sæl. Reguleringen af sæl vil forudsætte dokumentation for fiskernes økonomiske tab. Regulering foretages af distrikterne med hjælp af særligt kvalificerede jægere. Poul Henrik Harritz fandt, at information og formidling er vigtigt og grundlaget for sælforvaltningen i Danmark. Det er vigtigt med fortsat opmærksomhed på spættet sæl og gråsæl og mulighederne for tekniske afværingsmidler. Lars Gudmand Pedersen redegjorde for de igangsatte forsøg sammen med Fiskeriinspektoratet med tekniske afværingsmidler for at hindre behov for regulering. Forsøgene

var lovende. Carsten Krogh oplyste, at Danmarks Fiskeriforening er med i et forsøg i Nysted Fjord og at det er svært at opgøre tabet som følge af sælernes netødelæggelser og spist fisk. Knud Flensted fandt, at der er behov for adgangsregulering til visse af gråsælernes ynglepladser, navnlig Rødsand, hvor der er åbent for offentlig færdsel netop når gråsælerne har mest behov for fred og ro (december-marts). Gråsælen skal beskyttes effektivt på grund af habitatdirektivet. Lars Gudmand Pedersen tilkendegav, at SNS havde noteret anbefalingen.

Anne-Marie Rasmussen orienterede om landsretsdommen i Bæversagen, samt at Naturklagenævnet har genbehandlet sagen om udsætning af bævere i Klosterheden Plantage. Vestre Landsret havde hjemvist sagen til Naturklagenævnet, fordi landsretten mente, at der manglede en nærmere vurdering af konsekvenserne for habitatområdet Nissum Fjord, der ligger 6-7 km fra udsætningsområdet. Denne vurdering er nu foretaget, og den viser ikke uventet, at bævernes adfærd kun vil have ubetydelige konsekvenser for de beskyttede arter og naturtyper i Nissum Fjord. Naturklagenævnet har derfor fastholdt afgørelsen om dispensation fra naturbeskyttelsesloven på de tidligere vilkår. Sagen står nu dér, at tilladelsen efter naturbeskyttelsesloven § 3 udløber efter 5 år, d.v.s. i september 2004. Som opfølgning på NKN's afgørelse har SNS søgt Ringkøbing Amt om, at tilladelsen bliver gjort permanent. Anne-Marie Rasmussen oplyste endvidere, at der ingen nye aktuelle planer findes om at tillade andre lokaliseringer for bæver.

Lars Gudmand Pedersen orienterede om ændringerne på schweishundeområdet. Der er indgået aftale med Jægerforbundet om, at udvalgssekretariatet, der er placeret i forbundet overtager flere af de opgaver SNS hidtil har varetaget på schweishundeområdet. Der er udpeget et nyt udvalg med Kristian Raunkjær som formand og Ulrik Lorenzen som næstformand.

Henning Noer orienterede om resultaterne i et kommende DMU-notat om risikoen for rikoletter med riffel-ammunition. Undersøgelsen er udført i efteråret 2003 i samarbejde med Hærens Kampskole i Oxbøl. Henning Noer mente ikke, at der var alarmerende resultater i notatet, men gjorde dog opmærksom på, at der kan være anledning til at skærpe opmærksomheden omkring lovkravet om 'forsvarligt kuglefang'. Der afgives ca. 400.000 riffelskud pr. år i Danmark uden for skydebanerne, men risikoen for skader som følge af rikoletter synes meget lille, også selvom rikoletter flyver del længere end hidtil antaget. Det er bemærkelsesværdigt, at anlagsenergien ved kuglenedfald vej 'høje' skud med kal. .22 salonriffel er relativt stor, hvilket gør, at der kan være behov for at informere mere herom f.eks. ved tilladelser til regulering af råger. DMU vil i nær fremtid komme med flere oplysninger. Kristian Raunkjær henviste til, at der ikke har været en eneste ulykke ved rikolettering ved riffeljagt de seneste 10 år, men at Jægerforbundet klart vil følge op på sagen.

Lars Gudmand Pedersen og Karsten Due Jensen redegjorde for status for arbejdsgruppen under VFR om falkejagt. Gruppen havde haft sit første møde og vedtaget disposition for det fremtidige arbejde. Planen er at arbejdsgruppen afleverer en rapport om de eksisterende forhold, der har relevans for hold af og jagt med rovfugle til rådet inden december-mødet 2004. Jarl Krausing redegjorde for tanker bag den kommende arbejdsgruppen om Vildt-udbyttestatistik, og oplyste at svarprocenten denne gang næppe bliver højere end 50, hvilket er klart utilfredsstillende. Lars Gudmand Pedersen redegjorde for opfølgningen på aftalen mellem miljøministeren og DOF, herunder at SNS ved skovdistrikterne er i dialog med DOF's lokalafdelinger, dog mere målrettet på enkelte distrikter. Det var en klar forventning, at forholdene for engfuglene vil blive forbedret på SNS's arealer. Lars Gudmand Pedersen henviste til nedsættelsen af arbejdsgruppe med henblik på udarbejdelsen af en handlingsplan for engfugle. Man kunne bl.a. drage nytte af erfaringerne fra

Sverige. Handlingsplanen forventes klar ved årets udgang. Jarl Krausing orienterede om arbejdsgruppen om en handlingsplan for rød glente og om en informationskampagne til nedbringelse af ulovlige drab på rovfugle. Endvidere orienterede Jarl Krausing om projekt for radiomærkning af rød glente. Knud Flensted supplerede med, at DOF var meget tilfreds med SNS's opfølgning på aftalen mellem DOF og miljøministeren.

Per Ole Olesen så ulovlig rovfugleregulering som et stort problem. Per Ole Olesen mente, at der klart var behov for en oplysningskampagne bredt herom, men at det var en holdningsændring hos især mange landmænd, der var mest behov for. Kristian Raunkjær oplyste, at der har været positive reaktioner på Jægerforbundets kampagne og at problemet med ulovlig rovfugleregulering næppe findes i jægerkredsene. Kristian Raunkjær konstaterede samtidigt, at bestanden af rovfugle har det godt nu. Lars Gudmand Pedersen henviste til, at tilladelser til regulering af rovfugle blev drøftet i VFR i 2003 og at rådet anbefalede, at SNS ikke bør meddele tilladelser til regulering. SNS har ikke givet sådanne tilladelser siden og vil kun gøre det, hvis væsentlige erhvervsinteresser kan dokumenteres.

Jane Lund Henriksen oplyste, at Friluftsrådet har skrevet til fødevareministeren om anvendelsen af EU-midler til naturprojekter og har haft drøftelser med landbrugets top dog uden at komme til enighed. Bjarne Clausen mente, at SNS bør anbefale miljøministeren internt i regeringen at søge at overbevise fødevareministeren om, at EU-midlerne til landbrugsordninger også kan anvendes til naturbevaring etc. Per Ole Olesen fandt, at et sådant pres i for hold til regeringens landbrugs- og naturpolitik bedst kunne komme fra de grønne organisationer. Anders Lassen orienterede om, at EU's 10%-puljeordning, ikke er let tilgængelige penge til naturområdet, da der er forskellige betingelser knyttet hertil, bl.a. krav om tilbagebetaling. Anders Lassen tilkendegav, at det ikke kun er ond vilje fra landbrugets side og at Landdistriktspuljerne er bedre anvendelige til naturformål. Anne-Marie Rasmussen orienterede om, at SNS er i dialog med Fødevareministeriet om Landdistriktprogrammet og EU-støtten og at der er indbyggede vanskeligheder og særlige betingelser knyttet til støtteordningerne. Poul Henrik Harritz fandt, at der bør gå så mange penge som muligt til naturen og at Vildtforvaltningsrådet bør ønske mere natur for EU-midlerne. Tommy Dybbro fandt, at der er behov for en analyse af mulighederne for og eventuelt hvilken hindringer der er for anvendelsen af EU-landbrugsmidler, herunder landdistriktordningerne, til naturformål. Alle medlemmer var enige herom.

Henning Noer præsenterede to nye rapporter, hhv. om vildtudbyttet og undersøgelserne af mink, der nu er afsluttet som et Ph.D.-projekt. Den opfølgende forvaltningsplan er under udarbejdelse og vil blive forelagt rådet i den nærmeste fremtid, til evt. drøftelse på august-mødet. På spørgsmål om odderhandlingsplanen oplyste Henning Noer, at der var gode nyheder om odderne. Odderoverågningsprogrammet i NOVANA er ved at være afsluttet, og de foreløbige resultater tyder på, at odderne er under kraftig udbredelse i Danmark.

Lars Gudmand Pedersen og Karsten Due Jensen orienterede om forestående ændringer af bekendtgørelsen om buejagt og bekendtgørelsen om jagtmåder og jagtrejskaber, herunder om at nye regler for jagt fra skydetårne og skydestiger er i høring. Kristian Raunkjær spurgte til, hvornår reglerne kunne træde i kraft. Lars Gudmand Pedersen henviste til de formelle procedure for udstedelse af nye bekendtgørelse, herunder, at Folketinget Miljø- og planlægningsudvalg skal have forslagene forelagt inden ministerens underskrift. Alt efter høringssvarene og udvalgets reaktioner kan bekendtgørelsen tidligst få virkning fra medio juni måned 2004.

Peter Petersen henviste til, at han til SNS havde indsendt en række bemærkninger til forslaget om skydetårne. Peter Petersen mente, at forslaget giver anledning til unødigt bureaukrati med landzone- og byggetilladelser samt at afstandskravet til naboskel bør reduceres væsentligt mere end de til foreslåede 125 m. Karsten Due Jensen oplyste, at SNS havde noteret bemærkningerne og at de var indgået i overvejelserne om ændring af reglerne.

Under meddelelser fra "Andre" orienterede Poul Henrik Harritz om en ny bog fra DN om fremtidens natur i Danmark, og om, at vildsvin var sat på dagsorden i Fødevarerdirektoratet. Lars Gudmand Pedersen meddelte hertil, at SNS var opmærksom på, at direktoratet havde nedsat en arbejdsgruppe om smitterisiko fra vildtlevende vildsvin. SNS var repræsenteret i arbejdsgruppen. SNS vil orientere VFR om sagen på næste møde samt eventuelt invitere den pågældende forsker til mødet. Bjarne Clausen orienterede om at hedehøg forvaltningen kører efter planen. Tommy Dybbro reklamerede for et debattmøde 17. maj 2004 om naturforvaltningen i Danmark efter regeringens nedskæringer på naturområdet. Til mødet var udarbejdet en undersøgelse, der viser, at nedskæringerne har haft/vil få fatale konsekvenser. Tommy Dybbro oplyste, at tilmelding til mødet var nødvendigt og at invitation vil blive udsendt til medlemmerne af VFR. Knud Flensted orienterede om at "caretakerprojektet" var i gang og udleverede en folder om emnet: "Vi passer på Danmarks vigtigste fugleområder" samt DOF's årsberetning 2003. Knud Flensted påpegede endvidere, at SNS's forslag om badested ved Hirsholmene ikke er foreneligt med de ynglende fugle interesser. DOF kunne ikke begribe, at det kan tillades opankring af både og badning indtil 5 m fra øen Kålpn. Lars Gudmand Pedersen orienterede om baggrunden for uoverensstemmelserne som udsprang fra de lokale interesser og om de drøftelser der indtil nu har været ført om i en prøveperiode at tillade en begrænset opankring. Han kendte ikke til status for sagen.

Til medlemmernes orientering udleverede Kristian Raunkjær tre publikationer: Jagtetiske regler april 2004, Natursyn 2004 og Naturvejledning. Bjarne Clausen udleverede tryk fra dansk Veterinærtidsskrift 2004 artikel om skydefugle.

Ad 4. Status for Forvaltningsplan for kronvildt.

Lars Møller Nielsen redegjorde for status for undersøgelserne for etablering af en forsikringsordning for land- og skovbrug, og udsendelsen af spørgeskemaer om markskader forvoldt af kronvildt, gæs, svaner og råger. Indtil nu er indkommet ca. 50 % svar. Selvom yderligere afklaring af undersøgelsen kræves kan det konstateres, at problemerne findes og for kronvildt er det et forudsigeligt og tilbagevendende problem år efter år. Lokalt kan der være massive markskader forvoldt af kronvildt – der er f.eks. talt 400 styk kronvildt på én mark - og enkelte landbrug har tab på op til 100.000 kr./år. Problemet er dog overskueligt og tabene kan svare til dobbelt braklægningsstøtte pr. ha. Lars Møller Nielsen mente, at en forsikringsordning kan etableres, men at kunsten er at få så mange med som muligt, hvilket kræver at både skader fra gæs og svaner medtages. Arbejdet med en bred forsikringsordning fortsætter, men selvom holdningen er positiv kan ingen løfter gives på nuværende tidspunkt. Alternativet til en forsikringsordning er anvendelsen af EU-midler, hvilket dog ikke er enkelt gennemførligt. Til brug for det videre arbejde var det ønskeligt med VFR's stillingtagen til de tre "knaster" der skal løses: Kalvereguleringen, Morgen- og aftenjagt og formandsskabet for de regionale kronvildtgrupper. Kristian Raunkjær fandt det overraskende, hvis formandsskabet ikke er på plads og meddelte, at Jægerforbundet bare venter på at komme i gang. Kristian Raunkjær mente, at det var rart med et klart signal fra VFR nu. (Herefter måtte Kristian Raunkjær forlade mødet). Tommy Dybbro fandt det godt, at analyse-arbejdet er i gang og understregede, at hvis forsikringsordningen blev gennemført, så var der ikke behov for

tilladelse til regulering af kalve eller ”nattejagt”. Poul Henrik Harritz var enig i, at det væsentligste var spørgsmålet om regulering af kron dyrkalve og at formandsskabet for de regionale kronvildtudvalg var mindre afgørende, men dog ikke besluttet endnu.

Anders Lassen tilkendegav, at forsikringsordningen – som tidligere foreslået af VFR var meget vigtig da vildtskaderne rammer økonomisk hårdt, om end det er relativt få landmænd der er/bliver udsatte. Den fremtidige situation vil blive mange kron dyr og mange vildtskader, hvilket vil være en urimelig situation for de landmænd, der bliver ramt. Hvis gennemførelse af forsikringsordning om vildtskader så er det acceptabelt at kalvereguleringen uden forudgående tilladelse fra skovdistriktet ikke tillades. Anders Lassen gav udtryk for, at det dog langt fra er sikkert, at det vil være muligt at etablere en forsikringsordning og foreslog, at VFR, som alternativ eller supplement til forsikringsordningen, overvejede, at staten på samme måde som ved ”gåsedyrkningsaftaler” indgår aftaler med lokale lodsejere om ”kron dyr dyrkning” eller f.eks. ved udlæg af statsarealer med ekstra proteinrige rapsmarker eller ved dyrkningsaftale med lokale landmænd med det formål, at kanalisere gæs og kronvildt til forud udpegede arealer. Bjarne Clausen udtrykte maximal støtte til forslaget og mente, at Dyrenes Beskyttelse var indstillet på at betale hvad det koster, så der kunne etableres et økonomisk sikkerhedsnet under den enkelte landmand, der bliver væsentligt ramt. Jane Lund Henriksen henviste til, at der i Nordtyskland var eksempler på, at landmænd havde indgået kontrakt med myndighederne om at ”dyrke viber” med støtte fra EU. Per Ole Olesen henstillede, at SNS undersøgte hvordan de tyske ordninger var aftalt. Anne-Marie Rasmussen bekræftede, at SNS ville undersøge hvilken erfaring der er at hente fra Nordtyskland, men understregede også, at hun var betænkelig ved modellen om tilskud til kron dyr dyrkning, der i princippet ikke adskilte sig fra erstatningsordningerne, der tidligere er afvist fra ministeriets side. Anne-Marie Rasmussen tilkendegav, at der i ministeriet ikke umiddelbart findes økonomiske midler til gennemførelse af AL’s forslag. Tommy Dybbro mente, at AL’s forslag var godt og at der herefter kun er få knaster tilbage for en kron dyr handlingsplan: Ej nattejagt, ej kalveregulering og formandsskabet hos jægerne i de regionale kronvildtudvalg. Lars Møller Nielsen henviste til, at AL’s forslag var af samme karakter som MVJ-aftalerne og at der ikke er tale om erstatning til landbruget. Per Ole Olesen henviste til, at der findes eksempler på tilskud til træbevaring, omlægning af træarter etc. der betales af ministeriet. Poul Henrik Harritz kunne godt acceptere AL’s modeller som alternativ eller supplement til en forsikringsordning, men fremhævede, at formålet er flere kronvildtsteder i Danmark. Poul Henrik Harritz henviste til engfugleaftalen om frivillige aftaler om arealpleje etc. Selvom fredningsinstrumentet er bedst egnet var Poul Henrik Harritz indstillet på, at der skulle opnås enighed i VFR om kron dyr forvaltningsplanen. Carsten Krogh fandt det vigtigt, at en større bestand af kron hjorte ikke må forudsætte, at der etableres vildtagre i naturområder eller at der gødskes/sprøjtes. Lars Gudmand Pedersen udtrykte undren over, at forslaget kommer så sent på bordet og generel betænkelighed ved erstatning fra staten til lodsejere, der bliver påvirket af naturens almindelige udvikling.

Jane Lund Henriksen anbefalede, at det nu undersøges om der kan gives tilskud efter MVJ-ordningen eller Landdistriktprogrammerne og mente, at miljøministeren skulle tage kontakt med fødevarerministeren og drøfte mulighederne. Anders Lassen støttede denne holdning og mente, at MVJ-ordningen var den rigtige at anvende. Knud Flensted anførte, at der er stor forskel på erstatningsordninger, hvor den skaderamte har et krav på erstatning, og frivillige forvaltningsaftaler, der giver mulighed for prioriteringer og ikke skaber præcedens. Anne-Marie Rasmussen udtalte, at SNS ikke har betænkeligheder ved anvendelse af MVJ-ordningen, men understregede igen, at SNS ikke har selvstændige midler til dette formål og principielt er der tale om økonomisk kompensation for naturens almindelige udvikling, hvilke i længden ikke er hensigtsmæssigt. Lars Møller Nielsen

anførte, at det ikke er jordbruget eller skovbruget, men de grønne organisationer og samfundet som helhed, der ønsker mere kronvildt – ligesom med gæs – og derved arbejder aktivt for en forøgelse af bestanden og dermed også skadeniveauet. Lars Møller Nielsen gættede på, at det økonomiske behov var under 5 mio. kr./år. Anders Lassen udtrykte, at SNS's reaktion var forudsigelig, men at det måtte være i SNS's interesse, at pengene findes, idet landbruget ikke deltager i forhandlingsplanen, hvis forsikringsordningen eller en støtteordning ikke kommer på plads. Poul Henrik Harritz mente, at det reelt var tale om et rent politisk spørgsmål, men at krondyrforvaltningsplanen var en folkelig sag som koster penge for samfundet. Miljøministeren må vurdere om han vil betale for mere kronvildt. DN vil i nær fremtid igangsætte en kampagne om anvendelsen af EU-landbrugsmidler til naturformål. Anne-Marie Rasmussen svarede, at SNS havde noteret sig holdningerne, men at styrelsen fortsat var principielt betænkelig ved forslagene, da MVJ-aftalerne er en form for kompensation for en bestemt miljøvenlig driftsform.

Ulrik Lorenzen tilføjede, at der er en stor folkelig interesse for øget kronvildt, at vi indtil nu har været dårlige til at passe på kronvildtet. Nogen steder kan vi ikke være sagen bekendt og at forvaltningsplanen også har til formål at varetage vildtets tarv. Derfor er de jagtetiske regler for kronvildt og de regionale kronvildtudvalg centrale elementer i planen. Ulrik Lorenzen foreslog, at VFR nu bliver enige om at tage et skridt fremad og to-delte diskussionen om flere krondyr og jagtetikken. Per Ole Olesen mente, at der er enighed i VFR om de jagtetiske regler for kronvildt og de regionale kronvildtudvalg. Anders Lassen gav udtryk for, at han godt kunne leve med, at de jagtetiske regler og regionale udvalg sættes i gang nu, hvis VFR fortsat var aktiv udfarende og positivt arbejdende for en forsikringsordning alternativt EU-midler eller tilskudsordning. Lars Møller Nielsen udtrykte, at der næppe er problemer i forhold til skovbruget, som nok ikke ville have krav på kompensation. Poul Henrik Harritz udtrykte at DN gerne vil være aktiv og positiv og opfordrede miljøministeren til at kontakte fødevarerministeren med forslag om, at EU-10%-støtten, landdistriktordningerne eller anden støtte anvendes til naturformål.

Per Ole Olesen konkluderede, at der i VFR er enighed om nu at igangsætte de jagtetiske regler for kronvildt og nedsættelse af de regionale kronvildtudvalg. VFR arbejder aktivt videre med forsikringsordningen eller anden støtteordning, herunder EU 10%-ordning eller Landdistriktordningerne. Forvaltningsplanen, herunder spørgsmålet om septemberjagten, er således ikke endelig på plads endnu.

Ad 5. Behovet for yderligere krav til indretning af ræve-/krage-/husskadefælder.

Knud Flensted henviste til man efter den nye bekendtgørelse - Bekendtgørelse nr. 869 af 10. oktober 2003 om vildtskader – kan opstille en almindelig kragefælde med f.eks. en død due i. Det er på denne måde meget let at tage rovfugle i kragefælder og i Nordjyllands Amt er det et stort problem med ulovlig regulering af duehøge. Hvis fælden opstilles i skoven vil kontrollen være vanskelig og at der er for mange muligheder for at omgå reglerne, hvilket er et stort problem. DOF ønsker en drøftelse af problematikken og at det overvejes, om der kan stilles krav om typegodkendelse af krage/husskadefælder. Knud Flensted henviste til Sverige, hvor Naturvårdsværket skal typegodkende alle fælder. Anders Lassen mente, at billedet om ulovlig rovfuglefangst var mere nuanceret end beskrevet af DOF. Han fandt, at det ikke var alle 10 sager i forbindelse med DOF's kampagne der var lige reelt dokumenteret, og de kan derfor ikke betragtes som alarmerende. Der er et klart behov for flere erfaringer.

Lars Møller Nielsen talte for en løsning som alle kunne leve med og opfordrede DOF til at starte ved lodsejerne og tale med dem om problemerne – ikke hænge dem ud på DOF's hjemmeside. Poul Henrik Harritz havde sympati for DOF og fandt at de havde en god sag. Poul Henrik Harritz mente,

at VFR burde henstille til SNS at reglerne ændres, så mulighederne for bifangst af rovfugle minimeres. Tommy Dybbro var enig i, at massiv information var nødvendigt og også det bedste redskab til at ændre på holdningerne til rovfulgefangst. Lars Gudmand Pedersen henviste til, at de svenske typegodkendte fælder også kunne fange rovfugle og at reglen er at fangster af rovfugle selvfølgelig ender med, at rovfuglen genudsættes. Lars Gudmand Pedersen udtalte sig positiv overfor at se på reglerne igen, hvis der findes rovfuglefri fælder. De nye fælderegler har kun virket en kort tid og SNS vil gerne vente og se tiden an og undersøge, om der findes fælder som kan skelne mellem krager og rovfugle. Problematikken om fældefangst og om at indfangede rovfugle straks skal slippes løs igen vil derfor også indgå i informationskampagnen. Mere information er bedre end tættere regulering. SNS arrangerer gerne i f m august-mødet en gennemgang af fælder gennem tiderne, herunder eksempler på de svenske typegodkendte fælder. VFR blev enige om, at videre drøftelser måtte afvente dokumentation for at fælder kan udelukke rovfulgefangst og at sagen kan tages op på august-mødet.

Ad 6. Mesurolforgiftning af fugle ved bejdsset såsæd.

Knud Flensted orienterede om en konkret sag, hvor DOF havde politianmeldt en annoncør for medvirken til mesurolforgiftning af råger. Knud Flensted anmodede VFR om at sende en opfordring til SNS og MST om at ændre reglerne, så sagen ikke gentager sig. Karsten Due Jensen redegjorde for sagen og at politisagen lå til udtalelse i MST og SNS. Peter Petersen orienterede rådet om, hvordan han havde grebet sagen an og at afbrænding af majsspirende på det rette tidspunkt kan løse problemet, da majs overlever afbrændingen, hvilket ukrudtet ikke gør, og at rågerne ikke kan lide ”røgen i køkkenet” og derfor holder sig væk fra majsmarkerne. Peter Petersen var meget imod at forgifte fugle med bejdsset frø. Per Ole Olesen takkede for orienteringerne.

Ad 7. Bændelorm i ræve.

Lars Gudmand Pedersen henviste til, at sagen var sat på dagsordenen efter ønske fra Jægerforbundet. Bjarne Clausen henviste til, at han for et par år siden havde udleveret et skrift om problematikken til SNS som afdramatiserede sagen. Lars Gudmand Pedersen lovede at når dokumentet var fundet frem ville kopi blive sendt til medlemmerne. Da der ikke var flere indlæg afsluttede Per Ole Olesen herefter punktet.

Ad 8. Forberedelse af besigtigelsen på Vennerslund, herunder referat fra mødet i Fødeveddirektoratet den 3. marts 2004.

Karsten Due Jensen omdelte invitation/forslag til dagsorden for mødet den 21. juni 2004 på Vennerslund og orienterede om mødet i Fødeveddirektoratet den 3. marts 2004. Lars Gudmand Pedersen refererede KR for at have aftalt med fødevareministeren, at ændringer i bekendtgørelserne på Fødevareministeriets område afventede mødet den 21. juni 2004. Man kunne overveje at nedsætte en tværministeriel arbejdsgruppe som opfølgning på sagen. Bjarne Clausen udleverede en artikel om skydefugle til VFR's orientering og udtrykte, at opdræt af fjervildt ligger uden for Vildtforvaltningsrådets kompetenceområde. Anders Lassen kritiserede den uddelte artikel, idet han fandt, at den, som et partsindlæg med tvivlsomt fagligt og videnskabeligt grundlag, ikke burde være bragt i Dansk Veterinærtidsskrift.

Knud Flensted og Poul Henrik Hartz efterlyste DMU's tilbagemelding og evaluering af reglerne om udsætning af gråænder på små – 50 m² – søer. Henning Noer kendte ikke til løfter om en sådanne evaluering, men hvis DMU har lovet det så kommer den også. Tommy Dybbro fandt, at Vennerslund-mødet var et godt initiativ, men at det er vigtigt, at se i øjnene at besigtigelsen ikke belyser, hvilken betydning den massive udsætning af hønsefugle og ænder har for flora og fauna.

Tommy Dybbro forventer sig ikke så meget af mødet og opfordrede til at der indhentes erfaringer fra andre steder. Per Ole Olesen udtrykte, at mødet skulle vise at opdræt kan gøres pænt og ordentligt og at Vennerslund er et eksempel på et "foregangsopdræt". Knud Flensted gav udtryk for, at drøftelserne om opdræt og udsætning af agerhøns, fasaner og ænder har flere aspekter, herunder dyreværnsiden, konsekvenserne for den vilde natur ved udsætningerne. Bjarne Clausen anmodede om, at Jægerforbundets kommentarer til Skydefuglerapporten udsendes sammen med Vennerslund-invitationen og mødematerialet.

Ad 9. DMU Rapport: Reservatnetværk for trækkende vandfugle.

Henning Noer orienterede om de endelige konklusioner omkring effekterne af de jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder, der nu er afrapporteret. Knud Flensted fandt det vigtigt, at rapporten udsendes til brugergrupperne for reservaterne. Lars Gudmand Pedersen oplyste, at SNS nærmere vil overveje hvilke initiativer der eventuel bør tages på baggrund af rapporten og lovede, at SNS vil sørge for udsendelsen.

Ad 10. Udeståender.

Intet.

Ad 11. Eventuelt

Poul Henrik Harritz omdelte foto af et SNS-skilt om regulering af skarv og mente, at der herved er sket en yderligere liberalisering af skarvforvaltningsplanen. Ulrik Lorenzen redegjorde for baggrunden for tilladelsen til regulering af skarv i perioden 22. marts til 15. maj. Tilladelsen ligger inden for rammerne af forvaltningsplanen og er givet efter ønske fra sportsfiskerne da skarven forgriber sig på lakseyngel, der er udsat i denne periode og at skarven ikke er truet. Indtil dato var skudt 18 styk skarv. Knud Flensted ville sætte stor pris på, at organisationerne blev orienteret om tilladelser af jagt eller regulering i yngletiden, så DOF og andre var forberedt. Ulrik Lorenzen lovede at sende en mail til organisationerne samtidig med at fremtidige tilladelser blev meddelt.

Anders Lassen anbefalede, at VFR afsatte tid til at besigtige et projekt om agerhøns på Sydsjælland, der bl.a. havde til formål at fremme en bestand, der er i tilbagegang. Per Ole Olesen takkede for forslaget, men fandt at der næppe var tid hertil i f m Vennerslund-mødet. Lars Gudmand Pedersen orienterede om de foreløbige overvejelser for afholdelse af VFR's 25 års jubilæum den 20. og 21. august 2004.

Per Ole Olesen takkede for et udmærket møde og afsluttede mødet.

Efterfølgende udtalte Vildtforvaltningsrådet en stor tak til statskovrider Peter Ilsøe og vildtkonsulent Jeppe Ebdrup for et yderst givende og vellykket arrangement med ekskursion i Tønder Marsken.